

SBB.IV.P.02.2023

Warszawa, 10 luty 2023 r.

Pan
Didier Reynders
Komisarz ds. sprawiedliwości

Do wiadomości:
Dyrekcja Generalna ds. Sprawiedliwości
i Konsumentów, European Commission,

Szanowny Panie Komisarzu,

Informujemy Państwa o działaniach Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego (UKNF) w Polsce naruszających prawa konsumentów.

Na wstępie musimy wskazać, iż w ocenie milionów konsumentów instytucja nadzorująca rynek finansowy w Polsce - UKNF, nie chroni skutecznie uczestników rynku, a wręcz przeciwnie. Polscy klienci sektora finansów w ostatnich kilkunastu latach padali ofiarami wielu afer. Poszkodowanych w nich zostało wiele milionów osób. Wskazując tylko największe afery należy przypomnieć o następujących:

nazwa	liczba osób poszkodowanych	kwota stracona
Amber Gold	19 tys.	800 mln PLN
Get Back	10 tys.	2 MLD PLN
Kredyty walutowe	1 mln	78,5-101,5 MLD ¹
Opcje walutowe	Kilkaset tysięcy osób	200 MLD ²
SKOK Wołomin	250 tys.	4,9 MLD ³

¹ <https://businessinsider.com.pl/finanse/wreszcie-cos-drgnelo-banki-coraz-sprawniej-rozbrajaja-hipoteczna-bombe/dgwtvbp>

² <https://law24.pl/5041-rynek-komarnicka-korpalski/>

³ <https://businessinsider.com.pl/firmy/zarzadzanie/ile-kosztowala-afery-skok-ow-dane-z-bankowego-funduszu-gwarancyjnego/thd3dph>

Dla genezy niektórych afer nie bez znaczenia miał fakt, iż Dyrektywa MiFID, została zaimplementowana w Polsce z opóźnieniem, bo dopiero w 2009 roku⁴

Wymienione afery były efektem niewystarczającego nadzoru nad rynkiem finansowym, a w niektórych przypadkach doczekały się czynności śledczych wobec kierownictwa nadzoru finansowego. Kontrowersje wzbudza także fakt, iż po zakończeniu pracy w nadzorze byli już przewodniczący Nadzoru znajdowali zatrudnienie w instytucjach finansowych, które wcześniej nadzorowali. W ciągu ostatnich 10 lat nie znajdzie się żaden z Przewodniczących UKNF, który dawałby rękojmię niezależności od sektora bankowego.

- Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego w latach 2011-2016 Andrzej Jakubiak po zakończeniu pracy w Nadzorze Finansowym objął stanowisko zastępcy dyrektora działu prawnego mBanku.
- Przewodniczący UKNF w latach 2016-2018 Marek Chrzanowski został zatrzymany i osadzony w areszcie za próbę wyłudzenia łapówki w kwocie 40 MLN złotych w zamian za korzystne decyzje nadzorcze wobec jednego z banków.
- Obecny Przewodniczący KNF, pełniący tę rolę od 2018, Jacek Jastrzębski od 2008 do 2018 pełnił funkcję zastępcy dyrektora Departamentu Prawnego banku PKO BP. W wielu toczących się w sądach sprawach wspierał swój bank przeciwko konsumentom. Był m.in. pełnomocnikiem banku w postępowaniach dotyczących zapisów nieuczciwych w sporządzonych przez bank umowach kredytów opartych o ryzyko kursowe (pełnomocnictwa w załączeniu).

Od wielu lat do Stowarzyszenia dochodzą nieoficjalnie informacje o mających miejsce nieprawidłowościach związanych z rynkiem usług finansowych. Jednak z powodu braku wdrożenia Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1937 z dnia 23 października 2019r. w sprawie ochrony osób zgłaszających naruszenia prawa Unii (dyrektywy o Sygnalistach), brakuje ram prawnych, które systemowo chroniłyby osoby zgłaszające te nieprawidłowości i zapobiegały aferom zanim się wydarzą.

Należy podkreślić, że już same działania podejmowane publicznie przez UKNF, w naszej ocenie, rodzą liczne wątpliwości i wobec powyższych informacji stanowią dla wielu konsumentów sygnał

⁴ <https://www.money.pl/gospodarka/wiadomosci/artukul/opcje-walutowe-obciazaja-bilans-obecnosci,222,0,2088158.html>

o stronniczości działań Urzędu. W ostatnich dniach skierowaliśmy wniosek do Najwyższej Izby Kontroli (NIK) o weryfikację legalności działań tegoż Urzędu (pismo w załączeniu). Należy podkreślić iż NIK, już w latach poprzednich, w publikowanych raportach, wykazywała szereg błędów funkcjonowania Nadzoru.

Ważnym aspektem działań UKNF, któremu Urząd poświęca wiele uwagi i czasu jest udział tego Urzędu w postępowaniach sądowych przed Trybunałem Sprawiedliwości Unii Europejskiej. W październiku 2022 Przewodniczący UKNF osobiście udał się na rozprawę TSUE, by w swoim wystąpieniu prezentować nie tyle stanowisko Urzędu, co będących stroną w sprawie banków. Koronnym argumentem Urzędu i jego Przewodniczącego, przemawiającym w ocenie UKNF na korzyść banków, jest przede wszystkim wykazywanie strat, które poniosą te instytucje finansowe w przypadku negatywnego dla nich wyroku TSUE. Wbrew zamiarom Przewodniczącego UKNF, tezy postawione przez niego w dokumencie „Stanowisko Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego przygotowane na rozprawę przed Trybunałem Sprawiedliwości Unii Europejskiej w sprawie C-520/21 w dniu 12 października 2022 r.” (dalej jako: Stanowisko) mogą prowadzić do stwierdzenia, iż UKNF nie wykonuje swoich obowiązków ustawowych i nie monitoruje w sposób należyty zawiązywania przez banki rezerw na roszczenia konsumentów w związku z nieważnościami umów tzw. kredytów „frankowych”. W naszej ocenie, wyolbrzymianie kosztów finansowych banków i pominięcie kosztów społecznych wynikających z nieuczciwości banków jest dowodem na brak bezstronności Przewodniczącego UKNF w tej sprawie. W opinii wielu konsumentów ten brak rzetelności wynika z faktu, iż wcześniej reprezentował on największy w Polsce bank, będący stroną sporu. Właśnie z tego powodu, Przewodniczący UKNF występując w imieniu Urzędu, wbrew orzeczeniom TSUE, nadal podtrzymuje tezy o rzekomej legalności abuzywnych zapisów w umowach dotyczących kredytów indeksowanych do walut obcych, podczas gdy są już one powszechnie uznawane przez sądy w Polsce za nieuczciwe.

W naszej ocenie, KNF podejmuje działania zmierzające do obrony zysków banków, które w przypadku umów zawierających nieuczciwe zapisy, osiągnęte są w sposób sprzeczny z prawem. Narracja przedstawiona przez KNF w Stanowisku, ma na celu stworzenie sytuacji zagrożenia systemu finansowego w Polsce i wywarcie presji na inne organy Państwa, w szczególności sądy, co skutkować ma zaniechaniem przez te organy działań wynikających z ich określonych prawem kompetencji oraz konstytucyjnych obowiązków. Należy przy tym podkreślić, że sposób przedstawienia tych informacji przez UKNF i Przewodniczącego Urzędu jest w naszej ocenie sprzeczny ze stanem faktycznym, w tym ze sprawozdaniami finansowymi banków. Konstrukcja ww. dokumentu to dążenie do wykazania “strat” wynikających de facto z egzekwowania wobec banków przepisów prawa.

Prezentowane przez Przewodniczącego UKNF tezy, mogły wprowadzić w błąd Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

Mając na uwadze powyższe apelujemy o:

- podjęcie działań Komisji Europejskiej zmierzających do jak najszybszego wdrożenia chroniącej rynek i konsumentów Dyrektywy 2019/1937
- dokonanie możliwych dla KE działań wobec Komisji Nadzoru Finansowego zmierzających do naprawy tej instytucji, doprowadzenie działania UKNF do zgodnego z prawem i licującego z funkcją, jaką odgrywa w krajach UE nadzór finansowy nad rynkiem.

Z wyrazami szacunku

Zarząd Stowarzyszenia Stop Bankowemu Bezprawiu

Robert Wypul

Agnieszka Bimka

Jack Jastrzębski

Joasi Zoj

Zientka

Ren Węgl

Debi

Lista załączników:

- Pismo skierowanie do Najwyższej Izby Kontroli
- Pełnomocnictwa Pana Jacka Jastrzębskiego